

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลอจธรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัย การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลอจธรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ของโรงเรียนอนุบาลอจธรา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

1.1.2 เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

1.1.3 เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

1.2 การเลือกกรณีศึกษา

สืบเนื่องจากการสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปี 2550 พบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษา หลายด้าน เช่น ปัญหานักเรียนหย่อนระเบียบวินัย ละเลยคุณธรรม ชุมชนและผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมบ่มนิสัยลูกหลาน ครูมีภาระงานมากทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ได้เต็มที่ การนิเทศติดตามไม่ต่อเนื่อง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีผลจากนักเรียนส่วนใหญ่หย่อนระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบ จากประเด็นดังกล่าวเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว จะเห็นว่าความมีระเบียบวินัยจะเป็นหัวใจในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยส่วนรวม จากการสำรวจในด้านนี้พบว่านักเรียนร้อยละ 30 แต่กายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียนและร้อยละ 40 ไม่ใส่ใจด้านความสะอาด และร้อยละ 20 ไม่แสดงความเคารพครู

คณะครูในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาการมีวินัยให้นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมความมีวินัยจนเป็นนิสัยทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาคนเป็นงานที่สลับซับซ้อนและยากลำบากจึงจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำ ชุมชน และครอบครัวรวมถึงผู้ปกครองของนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ในการสร้างวินัยเพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกของนักเรียนที่จะช่วยกล่อมเกลาคุณลักษณะที่พึงงามให้แก่เด็กนักเรียนพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งครูจะต้องตระหนักและมีความรู้สึกที่ไวต่อพฤติกรรมของ

นักเรียนและมีความพร้อมที่จะดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้การส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเชิญชวนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม จึงจะทำให้การปรับปรุงและพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนให้ได้ผลอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยในฐานะที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ในการพัฒนานักเรียนด้านความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วน ผู้วิจัยจึงได้จัดทำวิจัยเรื่องนี้ขึ้น

1.3 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลเป็นคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอัครา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการกำกับดูแลและช่วยเหลือนักเรียนตามที่โรงเรียนกำหนดมอบหมาย และเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการวิจัย มีความต้องการพัฒนานักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงมีความยินดีและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 23 คน ประกอบด้วย

3.1.1 ผู้วิจัย	จำนวน 1 คน
3.1.1 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	จำนวน 2 คน
3.1.2 ผู้แทนผู้บริหารนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	จำนวน 20 คน

1.4 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การพัฒนานักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภูมิศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัครา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ โดยได้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวความคิดของ Kemmis and McTaggart ซึ่งมีวงจรการวิจัย 4 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้ คือ

ระยะที่ 1 ระยะศึกษาสภาพปัญหานักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียน

1. การวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมประชุมระดมสมอง เพื่อวางแผนการดำเนินงานและได้สอบถามถึงสภาพปัญหาที่พบในนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในด้านวินัย โดยให้ตัวแทนผู้ปกครอง ทำแบบสอบถามก่อนการทำการวิจัย และประชุมกิจกรรมกลุ่ม โดยที่ประชุม ได้เห็นว่า สภาพปัญหาที่พบในโรงเรียน คือ

- 1.1 การที่นักเรียนแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย ตามกฎของโรงเรียน
- 1.2 นักเรียนไม่แสดงความเคารพต่อผู้มีอาวุโสมากกว่า หรือไม่แสดงท่าทีใดใดต่อการที่ผู้อาวุโสน้อยกว่าทำการไหว้

1.3 นักเรียนไม่เอาใจใส่หน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบในการดูแลความสะอาดทั้งบริเวณโรงเรียน และบริเวณบ้าน

จากสภาพปัญหาที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนา โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการ ที่ประชุมได้เสนอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยและผู้วิจัยเป็นผู้กระตุ้นและปลุกฝังนักเรียนที่โรงเรียน จากนั้นจึงช่วยกันกำหนดบทบาทผู้ปกครองเพื่อช่วยกระตุ้นนักเรียนที่บ้านอีกทางหนึ่ง โดยกลุ่มผู้วิจัยจึงนำเสนอ

กลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนานักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนอนุบาลอ้อจระ อำเภอสองแคว จังหวัดนครราชสีมา เป็น 5 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง
2. กิจกรรมสัญญาใจ
3. กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู
4. กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา
5. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน

จากการประชุมระดมสมอง ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการกระตุ้นนักเรียนร่วมกัน ดังนี้

1. ผู้ปกครองตรวจและตักเตือนนักเรียนในการแต่งกายก่อนออกจากบ้าน
2. ทักทายโดยการสวัสดีกับนักเรียนก่อนไปโรงเรียนและหลังจากกลับมาจากโรงเรียน

โรงเรียน

3. ให้ผู้ปกครองกำหนดเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อดูแลรักษาความสะอาดบริเวณบ้านให้นักเรียน

บ้านให้นักเรียน

ระยะที่ 2 ระยะเสริมสร้างวินัยนักเรียน

2. การปฏิบัติ (Action)

ขั้นตอนการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 5 กิจกรรม โดยจัดแยกกันตามลำดับ ดังนี้

2.1 กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนการดำเนินกิจกรรมโดยจัดตารางการพูดหน้าเสาธงเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบเกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 ถึง 28 ธันวาคม 2559

2.2 กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและวางแผนการดำเนินงาน กำหนดการจัดกิจกรรม ครั้งนี้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้แสดงความจำนงค์ที่จะทำตามระเบียบวินัยของโรงเรียนโดยการสัญญาต่อหน้าพระพุทธรูปในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นหลักยึดในการพัฒนาวินัยนักเรียน เปรียบเสมือนคำปฏิญาณต่อหน้าองค์พระพุทธรูปประจำโรงเรียน โดยได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559

2.3 กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังการแสดงความเคารพระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง รวมถึงคุณครู ผู้อาวุโสมากกว่า ผู้วิจัย ได้ประชุมวางแผนการจัดดำเนินงาน โดยจัดลำดับขั้นเพื่อให้คณะครูทั้งโรงเรียนเข้าใจ กิจกรรมนี้ผู้วิจัยได้สังเกตกลุ่มเป้าหมาย 20 คน ทำความเคารพกันระหว่างน้อง พี่ และครู หลังทำกิจกรรมเคารพธงชาติ โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2559 ถึง 20 มกราคม 2560

2.4 กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังนักเรียนในการมีวินัยในด้านความรับผิดชอบต่อบริเวณที่ตนเองต้องดูแลความสะอาด ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2559 ถึง 29 มกราคม 2560

2.5 กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้วิจัย และผู้ปกครองได้ทำพูดคุยกัน สอบถามถึงสภาพความเป็นอยู่ การมีวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อพื้นที่บริเวณบ้านของตน โดยได้ดำเนินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในวันที่ 26 – 29 มกราคม 2560

3. การสังเกต(Observation)

กิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามและเสริมแรง กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำกับติดตาม แก้ไขพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อสังเกตและบันทึกการดำเนินกิจกรรมของนักเรียน ทั้งก่อนทำ ระหว่างทำและหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วโดยแบ่งออกเป็นกิจกรรมนิเทศ กำกับ ติดตาม และกิจกรรมเสริมแรง

ระยะที่ 3 ระยะศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน

4. การสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สะท้อนผลการดำเนินงาน โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อสะท้อนถึงผลที่ได้จากการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ตามกลยุทธ์และกิจกรรมที่นำมาพัฒนา เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และเพื่อการพัฒนาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ผู้วิจัยได้สะท้อนผลการดำเนินงาน จำแนกตามเป้าหมายของการพัฒนา 2 ด้าน 4 ประเด็น ดังนี้

4.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

4.1.1 ด้านการแต่งกาย

4.1.2 ด้านการแสดงความเคารพ

4.2 ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม

4.2.1 การทำความสะอาดบริเวณบ้าน

4.2.2 การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาครณศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดเครื่องมือ และประเภทของเครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.5.1 ประเภทเครื่องมือ

1) แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ

2) แบบสังเกต จำนวน 1 ฉบับ

1.5.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือแต่ละประเภท แต่ละฉบับนั้นใช้เก็บข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์

(1) แบบสัมภาษณ์ก่อนการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระหว่างการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

(2) แบบสัมภาษณ์ระหว่างการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อเกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระหว่างการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน

(3) แบบสัมภาษณ์หลังการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อเกี่ยวกับการแต่งกายการแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลังการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนอนุบาลอัญรา

2) แบบสังเกต

(1) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนการพัฒนา เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยก่อนการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาควิชาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นการเก็บข้อมูลบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้ร่วมวิจัยก่อนการพัฒนาตามกระบวนการและขั้นตอนของกิจกรรม

(2) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาระหว่างการการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาควิชาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นการเก็บข้อมูลบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ร่วมวิจัยระหว่างดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการและขั้นตอนของกิจกรรม

(3) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการดำเนินงาน เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษาหลัง การการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาควิชาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นการเก็บข้อมูลบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยผู้ร่วมวิจัยหลังการดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการและขั้นตอนของกิจกรรม

1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาควิชาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.6.1 แบบสังเกตก่อนการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาควิชาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันประชุมระดมสมองก่อนดำเนินการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบของนักเรียน

1.6.2 การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์แบบสังเกตระหว่างการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ภาควิชาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการแต่งกายการแสดงความเคารพและการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบของนักเรียน เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน และใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวางแผนในครั้งต่อไป

1.6.3 การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต หลังการเสริมสร้างวินัย

นักเรียน ด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพ และการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ของนักเรียน เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านความรู้ ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการแต่งกาย การแสดงความเคารพและการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ และใช้เป็นข้อมูลเพื่อการสรุปผลการดำเนินการเพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างเรียบร้อยผู้วิจัยได้จัดทำตารางการเก็บข้อมูล

1.7 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์จากกลยุทธ์ทั้ง 3 กลยุทธ์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ยึดหลักสามเส้า (Triangulation Technique) ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการทั้งหลักสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) คือการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ จากการสังเกตและจากการสัมภาษณ์ จากเหตุผลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยนำมาศึกษาทำความเข้าใจและพรรณนาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์จนสร้างข้อสรุปได้นั้น เชื่อถือได้ในเชิงวิชาการ

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ได้แยกการวิเคราะห์ดังนี้

1.8.1 การวิเคราะห์แบบบันทึกพฤติกรรม เป็นการวิเคราะห์หาความถี่และร้อยละ โดยใช้ในการสังเกตด้านการแต่งกาย

1.8.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ใช้ในการสังเกตและสัมภาษณ์พฤติกรรม ในกิจกรรมพัฒนาการแสดงความเคารพ การมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม จากการดำเนินกิจกรรม อบรมวินัยหน้าเสาธง กิจกรรมสัณยฐานใจ กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน และนำเสนอโดยการพรรณนาตามประเด็นเนื้อหาดังกล่าว

2. อภิปรายผล

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา จากการประชุมระดมสมอง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง โดยสรุปปัญหาเรื่องวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ เป็น 3 ด้าน ในการเสริมสร้างวินัยนั้นได้หลักในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนผล ซึ่งมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล 3 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัครราช เรื่องการแต่งกาย จากการใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวิสัยทัศน์นักเรียน ทำให้นักเรียนรู้ระเบียบการแต่งกายที่ถูกต้อง ครูได้ใช้กิจกรรมการอบรมนักเรียนหน้าเสาธงในการตักเตือนและให้กำลังใจนักเรียน ใช้กิจกรรมสัญญาใจเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิญาณตนและยึดเป็นหลักในการพัฒนาตนเอง ใช้กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน ตลอดจนสอบถามปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน จนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามวันที่โรงเรียนกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงศ์ โคตะหา (2551:บทคัดย่อ) นักเรียนมีการพัฒนาวิสัยทัศน์ด้านการแต่งกาย เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียนและสถาบันครอบครัว

2.2 การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัครราช เรื่องการแสดงความเคารพ จากการใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างวิสัยทัศน์นักเรียน คือ การอบรมหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ ครูได้เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความเคารพหน้าเสาธง จัดกิจกรรมน้อมเคารพพี่ พี่เคารพครู เป็นการแสดงความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ในเวลาเช้าหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ ทำให้นักเรียนได้แสดงความเคารพต่อผู้ที่อาวุโสกว่า และมีท่าทีที่ดีขึ้นจากการไหว้ต่อผู้ที่อาวุโสน้อยกว่า สอดคล้องกับวัฒนา ชันแข็ง (2551) การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านการแสดงความเคารพควรให้ผู้เกี่ยวข้อง เอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2555, น. 21) การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและประพฤติดุปฏิบัติพฤติกรรมที่ดี เพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมเคยชินที่ดี ตลอดจนกิจกรรมการเยี่ยมบ้านที่ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการอบรม ทำให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุย สอบถามถึงปัญหาและช่วยกันคิดวิธีการในการพัฒนาเสริมสร้างนักเรียนด้านการแสดงความเคารพ พบว่าหลังจากการพัฒนานักเรียนมีกิริยามารยาทดีขึ้น ผู้ปกครองเอาใจใส่และมีการพูดคุยกับนักเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนฤดี สุวรรณพันธุ์ (2555) ได้กล่าวว่า นักเรียนจะมีการพัฒนามากหากทางครอบครัวและโรงเรียนเอาใจใส่ในการอบรม

2.3 การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัครราช เรื่องความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ทั้งการทำความสะอาดบริเวณบ้านและทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับผิดชอบในโรงเรียน จากกิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังนักเรียนในการมีวินัยในด้านความรับผิดชอบต่อบริเวณที่ตนเองต้องดูแลความสะอาด ผลการดำเนินงานกิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายในช่วงแรก ผู้วิจัย ต้องออกคำสั่งในการให้ลงจุดพื้นที่พัฒนา ผู้วิจัยคอยกระตุ้นทุกคนจนนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม สามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อในการทำความสะอาดในเขตพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบโดยมีต้องมีการติดตามหรือออกคำสั่งทุกครั้ง มีการพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนเองในทิศทางที่ดีขึ้น

จากการที่นักเรียนทำความสะอาดบริเวณที่ตนเองรับผิดชอบที่บ้านของตนเองนั้น ทำให้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า นักเรียนช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้านของผู้ปกครองได้ดี รู้จักการเล่นเป็นเวลา และรู้จักหน้าที่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ นันทยทวิกุล (2555, น. 5) การปฏิบัติหน้าที่

ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียรอดทนต่อสู้อุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ มีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง พยายามปรับปรุงการงานของตนให้ดียิ่งขึ้น ช่วยกันรักษาความสะอาดของโรงเรียน สอดคล้องกับ จิตรา วสุวานิช และคณะ (ม.ป.ป., น. 189-199) พฤติกรรมการมีความรับผิดชอบต่อตนเองของเด็ก จัดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์และอาจจัดพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อตนเองของเด็ก คือ 1) พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรับผิดชอบต่อกิจวัตรประจำวัน 2) พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายและต่อคำสัญญาที่ตนให้ไว้กับผู้อื่น จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับ ประวิทย์ นิสงรัมย์ (2553) การใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมและการนิเทศกำกับติดตามทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอจจระ อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้

3.1.1 ก่อนการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันศึกษานักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล และคัดกรองพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งเห็นได้ชัดว่ากลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาด้านวินัยได้ชัดเจนขึ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเสริมสร้างเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในพฤติกรรม

3.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาพฤติกรรมวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ จะแก้ไขได้ผลดีที่สุด นอกจากจะสร้างเงื่อนไข และข้อตกลงในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันโดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ ครูทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนตัวนักเรียนเองที่มีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือ ในการแก้ปัญหการดำเนินงานอย่างจริงจัง

3.1.3 ควรมอบหมายหน้าที่ให้มีคณะทำงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยอาจมาจากบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ตัวแทนนักเรียน หรือบุคคลอื่นๆ ความเหมาะสม เพื่อให้มีหน้าที่ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน และคอยกำกับ ดูแล ตรวจสอบวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.1.4 ควรส่งเสริมการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการสัมพันธ์กับชุมชน โดยจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน หรือกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน ระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างยั่งยืน

3.1.5 ควรมีการนิเทศ ติดตามผล อย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อให้การเสริมสร้างวินัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยการพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนครั้งต่อไป ควรดำเนินการพร้อมกันทั้งโรงเรียน โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ที่เกี่ยวกับวินัยด้านอื่นๆ หรือควรทำการพัฒนาทั้งโรงเรียนและให้บุคลากรคนอื่นมีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย

3.2.2 ควรกำหนดระยะเวลาในการวิจัยให้มีหลายวงรอบ ซึ่งจะช่วยให้พบสภาพการพัฒนาดังกล่าว และเกิดการพัฒนายั่งยืน

3.2.3 การดำเนินการเสริมสร้างวินัยมีหลายด้าน ควรเสริมสร้างให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน จึงจะทำให้เกิดการพัฒนาดังสมบูรณ์ โรงเรียนควรดำเนินการพัฒนาการเสริมสร้างในกรอบงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน

